RĪGAS ĢIMNĀZIJAS 2007. gada decembris

LAIKI

Hermanis Hese „Iesvētības"

Priecīgus Ziemassvētkus!

Timothy Chipman

Ja vēlies piedalīties RĢL veidošanā (rakstu rakstīšanā, noformēšanā, fotografēšanā vai citā jomā) vai tev ir kādas idejas vai ierosinājumi, kā padarīt šo avīzi interesantāku, sūti ziņu uz e-pastu:

rglaiki@inbox.lv

Inga Jerzjukova 12.a

Redaktora vēstule

Inga Jerzjukova 12.sb

Tuvojas ziema, un aukstums liek cilvēkiem tiekties citam pie cita. Tajā pašā laikā cilvēki attālinās, „personal space" palielinās. Skumji apzināties, ka bēgam no cilvēkiem, kuri drīz vairs nebūs mums blakus.

Pēdējā laikā saskaros ar aizvien lielāku vienaldzību no apkārtējo puses. Kur palika griba kaut ko izprast, kaut ko iegūt? Kur palika vēlme palīdzēt otram bez domām par labumu, ko iegūsi tu? Tuvojas Ziemassvētki, tas ir laiks, kad jādomā par citiem, jāpalīdz bērniem, kuru svētki nebūs tik krāšņi, jāziedo, jādod, nedomājot, ko saņemsi pretī.

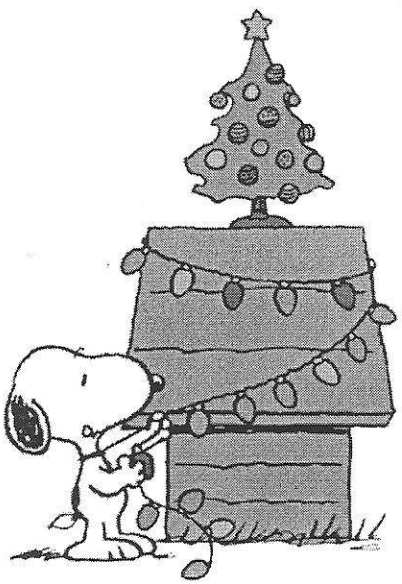

Visi pamazām nogurst, domādami vairāk par miegu, atpūtu, tomēr nav lētākas, tomēr labākas dāvanas par smaidu, par labu vārdu.

Aizvien vairāk cilvēku domā par sevi. Kur palikusi tā uzņēmība? Kur palikusi vēlme rīkoties, padarīt pasauli sev apkārt par labāku, ērtāku, skaistāku vietu?

Es neprasu daudz - nedaudz cieņas pret veciem cilvēkiem autobusos, nedaudz cieņas pret dabu, pret vidi, kurā dzīvojam. Tu nekad nezināsi, kad tev vajadzēs palīdzību, un varbūt tad tā neatnāks. Tikai tādēļ, ka tu pats to nepieļāvi.

Varbūt laiks padomāt dziļāk, aizdomāties par jēgu. Aizdomāties par to, ka ir vairāk, nekā to rāda acs, ka cilvēkos ir kas vairāk. Ir laiks pašam kļūt par labāku cilvēku. Daudz taču nevajag. Nīče teica, ka „cilvēks ir kaut kas, kas jāpārvar". Bet ko esi izdarījis tu? Vai tad, kad pienāks Jaunais gads, tu atcerēsies šo, 2007. gadu, kā labu vai sliktu? Kāpēc? Jo „iztusējies"? Varbūt tomēr labāk šo gadu atcerēties kā laiku, kad esi ko svarīgu paveicis, kad esi pārvarējis sevi, izdarījis to, ko vienmēr vēlējies, bet nekad neesi spējis? Tad dari, ej, rīkojies! Nekad nav par vēlu.

- Kļūsti nedaudz par bērnu un iemācies priecāties.
- Kļūsti nedaudz pieaugušāks un iemācies sargāt vidi, kurā dzīvo.
- Kļūsti nedaudz draudzīgāks un iemācies saprast cilvēkus.
- Kļūsti nedaudz tu pats un iemācies atrast jaunas intereses.
- Kļūsti nedaudz prasīgāks pret sevi un iemācies konstruktīvu kritiku.
- Kļūsti nedaudz egocentriskāks un iemācies mīlēt sevi.
- Kļūsti nedaudz pašpārliecinātāks un iemācies būt uzmanības centrā.
- Kļūsti nedaudz jautrāks un iemācies labi jokot.
- Kļūsti nedaudz atvērtāks un paskaties uz lietām no cita skatupunkta.
- Esi tu pats tomēr zini, ka ārā ir daudz vairāk par rutīnu, tikai mācies saskatīt to.
- Pasaule ir tikai tik garlaicīga, kā uz to skatās. Tādēļ neesi viens no tiem. Grozies un ieraudzīsi dzīvi pavisam citā gaismā.

Ceru, ka šis numurs palīdzēs tev kaut ko saprast, liks padomāt un varbūt pat sākt kaut ko darīt.

Ja vēlies ko teikt, droši raksti - rglaiki@inbox.lv un mēs tevi uzklausīsim. Ieteikumi, padomi par rakstiem, kritiku, uzklausīsim visu. RGL

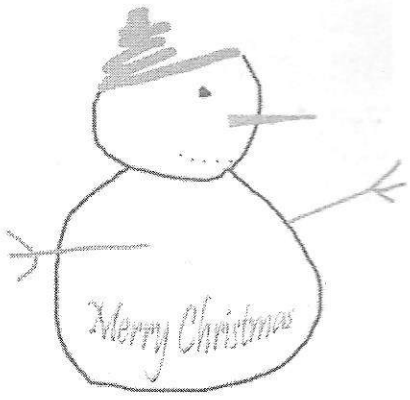

Sasniegumi

Arī pagājušajā mācību gadā tradicionālo Draudzīgā aicinājuma balvu - Lielo pūci - republikānisko skolu grupā ieguva Rīgas Valsts 1. ģimnāzija.

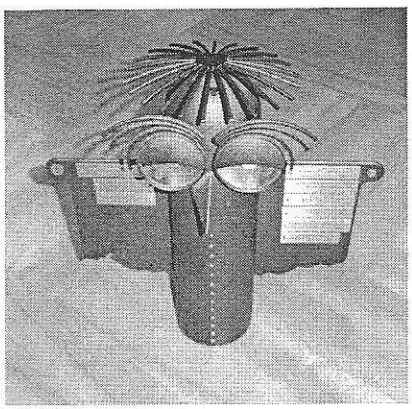

2007. gada 5.oktobrī - Skolotāju dienas priekšvakarā reizē ar labāko skolotāju sumināšanu, arī izcilākajiem Rīgas skolēniem piešķīra Zelta stipendiju. Jau otro gadu tās apmērs ir 800 latu, kurus saņem skolēni par izciliem sekmēm un panākumiem Latvijas, Eiropas un pasaules mēroga mācību olimpiādēs kā materiālu atbalstu tālākām studijām. Pavisam stipendijai bija pieteikušies 50 pretendenti no 19 Rīgas vispārizglītojošām skolām - 7 latviešu mācībvalodas un 12 mazākumtautību izglītības iestādēm. Šogad Zelta stipendijas no mūsu ģimnāzijas piešķīra: Jānim Kreilim, Uģim Lācim, Vladimiram Murevičam, Baibai Pudānei, Armandam Rīderam un Jānim Strodam. Apsveicam un vēlam veiksmi studijās!

2007. gada 5. decembrī Izglītības un zinātnes ministrijas atzinības rakstu saņēma skolotājas Dace Andžāne, Tamāra Brice, Aija Lūse, kā arī skolēni Krišjānis Jurdžs (11.A), Indra Niedre (12.B), Oļegs Ošmjans (10.SB) un Nikolajs Zikovs (absolvents).

Rūdolfa Blaumaņa literārās prēmijas 3. konkursā atzinību ieguva 12. klašu skolēni Juris Aunītis un Alise Grēviņa.

Zemgales un Rīgas novada debašu turnīrā uzvarēja Rīgas Valsts 1. ģimnāzijas skolēni Aleksandrs Safronovs, Elīna Lībiete un Kaspars Burka. Debašu tēma: "Latvijas skolās ir jāievieš formas tērpi."

No Latvijas uz Bratislavu uz II Starptautisko Adventes un Ziemassvētku koru festivālu devās divi kori. Viens no tiem bija mūsu ģimnāzijas vīru koris, kurš ieguva sudraba diplomu. Apsveicam!

Šogad jubilejas reize ASV un Kanādā dzīvojošo Rīgas pilsētas 1. ģimnāzijas absolventu izsludinātajam rakstu darbu konkursam. Tajā šogad jau otro gadu pēc kārtas ir uzvarējusi 11.sb klases skolniece Lelde Leoke, kura ir arī RĢL žurnāliste. Apsveicam!

Vairāk kā mēnesi ikvienam tika iespēja izteikt savu balsi par, viņuprāt, sakarīgāko Rīgas skolotāju. Rīgas Skolēnu domes kultūras komitejas rīkotajā akcijā „Rīgas sakarīgākais skolotājs" uzvarētāju vidū ir arī 4 Rīgas Valsts 1. ģimnāzijas skolotājas - Zaiga Tenisone, Maija Balode, Ilona Savicka, Inese Bautre.

2007. gada 28. novembrī Rīgas Valsts 1. ģimnāzijas aulā svinīgi tika atklāta 20. Starptautiskā Jauno matemātiķu, fiziķu, ķīmiķu olimpiāde. Tajā piedalījās 18 mūsu skolas skolēni, kuri kopvērtējumā izvirzīja mūsu skolu pretī drošai uzvarai ar 85,5 punktiem, apsteidzot Tallinas Gustava Ādolfa ģimnāziju par 29, bet Viļņas Vitauta Dižā ģimnāziju par 38 punktiem. Paldies visiem, kas piedalījās!

Vasaras sasniegumi:

- Ata Kronvalda prēmija piešķirta skolotājai Tamārai Bricei.
- Reģionālajā konferencē Rīgā 23. augustā Izglītības un zinātnes ministre Baiba Rivža pasniedza IZM goda rakstu skolotājai Ingrīdai Siliņšmitei.
- Franču valodas skolotāja Inta Geile saņēma Francijas valdības apbalvojumu - Kavaliera pakāpes akadēmiskā palmas zara ordeni.
- Starptautiskajā koru konkursā „Dziedošā pasaule" Sanktpēterburgā Rīgas Valsts 1. ģimnāzijas meiteņu koris „Sapnis" ieguva 1. vietu.
- Starptautiskajā matemātikas olimpiādē Vjetnamā piedalījās: Vladimirs Murevičs, Artūrs Bačkurs, Indra Niedre, Nikolajs Zikovs.
- Starptautiskajā Informātikas olimpiādē Horvātijā piedalījās Oļegs Ošmjans.
- Starptautiskajā fizikas olimpiādē Irānā piedalījās Mārtiņš Puriņš un ieguva bronzas medaļu.
- Starptautiskajā bioloģijas olimpiādē Kanādā piedalījās Armands Rīders un ieguva bronzas medaļu.
- Skolēni Reinis Švarcbahs un Zane Vitemberga piedalījās Starptautiskajā jauno ūdens pētnieku konkursā Stokholmā. Ar skolēniem kopā uz konkursu devās ķīmijas skolotāja Dace Kreituse.
- 12. klases skolnieks Armands Rīders piedalījās 19. Eiropas jauno zinātnieku konferencē Spānijā. RĢL

Tallina - Rīga - Viļņa

2007. gada 28. novembrī Rīgas Valsts 1. ģimnāzijas aulā svinīgi tika atklāta 20. Starptautiskā Jauno matemātiķu, fiziķu, ķīmiķu olimpiāde.

„Godātie viesi, skolotāji, skolēni! Sirsnīgi sveicam jūs Rīgas Valsts 1. ģimnāzijā. Priecājamies, ka 20. Starptautiskā Jauno matemātiķu, fiziķu, ķīmiķu olimpiāde notiek Rīgā, ka mums ir iespēja atkal tikties ar labiem draugiem no Tallinas Gustava Ādolfa ģimnāzijas un Viļņas Vitauta Dižā ģimnāzijas.

Mūsu skolu draudzībai šogad 47 gadi. Šajā laikā mainījušies skolēni, skolotāji, skolu vadība, valsts iekārta, taču sadraudzības ideja vienmēr palikusi. Šī tikšanās ir īpaša ar to, ka tiks noslēgts jauns sadarbības līgums starp skolām.

Mēs visiem olimpiādes dalībniekiem vēlam panākumus, kā arī iepazīt mūsu skolu un Rīgu."

Klātesošos Baltijas valstu valodās uzrunāja mūsu skolēni. Uzrunu lietuviešu valodā teica 12.sb klases skolniece Rūta Burbaite, igauņu valodā - 11. f klases skolnieks Jēkabs Treijs, latviešu valodā – 12. sb klases skolnieks Jānis Borbals.

Pasākumā skolu direktori atcerējās olimpiādes dibināšanas laiku. Īpaši tika sveikti bijušie skolu direktori, kuri pirms 20 gadiem atklāja 1. olimpiādi. Sirsnīgu paldies Tallinas Gustava Ādolfa ģimnāzijas bijušajam direktoram Ainam Sīmanam un Rīgas Valsts 1. ģimnāzijas direktoram Artūram Damlicam teica Rīgas domes Izglītības, jaunatnes un sporta departamenta jaunatnes lietu speciālists Guntis Svabadnieks. Apsveikuma runas teica Tallinas Gustava Ādolfa ģimnāzijas direktors Hendriks Agurs un Viļņas Vitauta Dižā ģimnāzijas direktore Danute Puchovičiene.

RGĢ

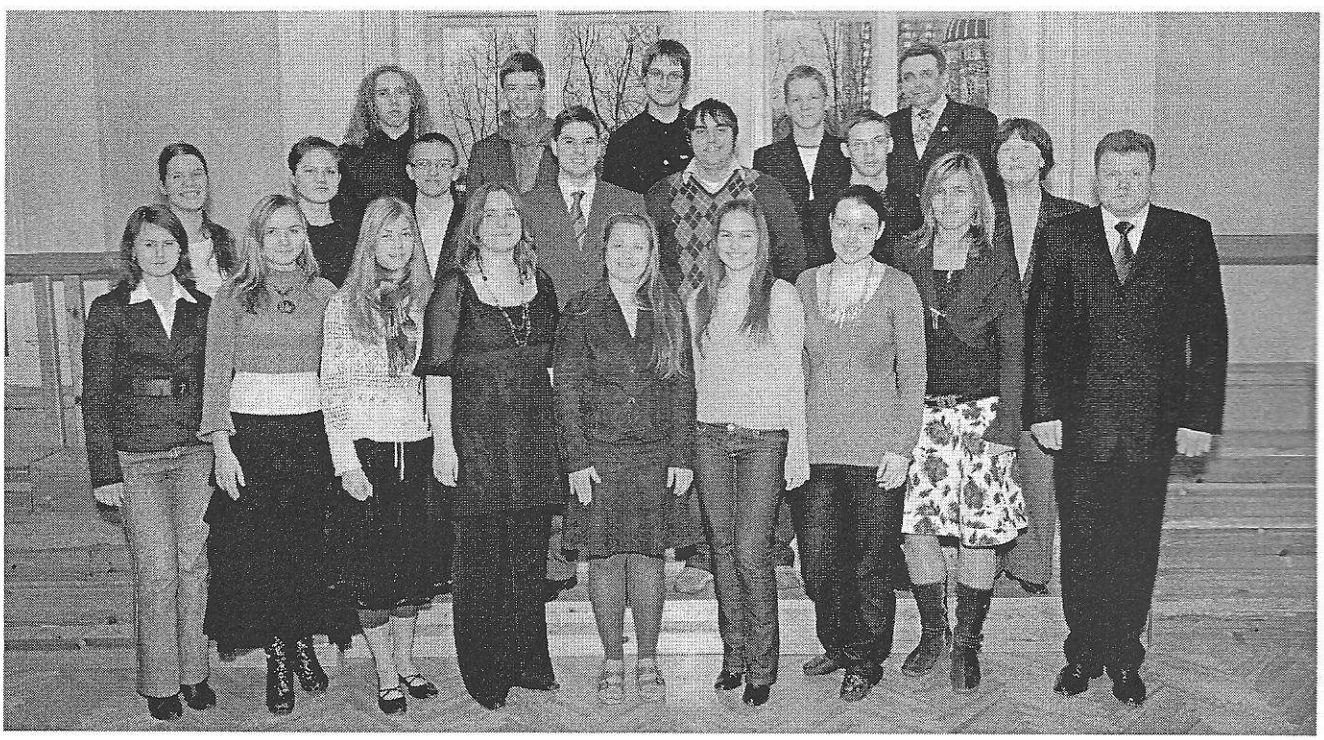

Rīgas Valsts 1. ģimnāzijas komanda ar skolotājiem un direktoru.

10-to „iesvētības"

Lelde Leoke 11.sb

10. klašu iesvētības... Pasākums, ko mēdz atcerēties lielākoties visi ģimnāzisti. Kāds ar saulainām atmiņām, vēl kāds - ar trauksmainām, cits - ar neskaidrām, bet no malas vērotājam skaidrs ir viens - iesvētības ir pasākums, kas mūsu skolā dzīvos mūžam ilgi. Citādāk vienkārši nevar būt.

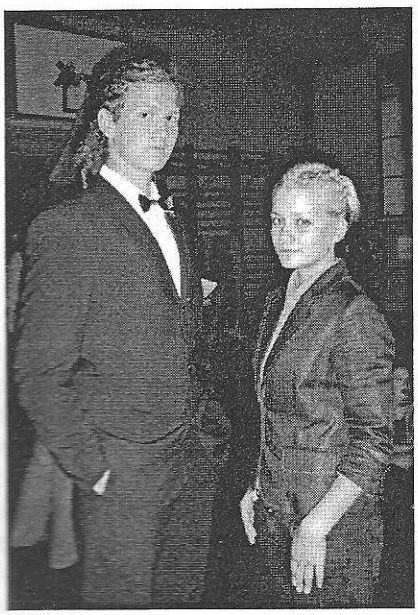

Pasākuma vadītāji - Klāvs Truševskis un Anna Brūna.

10. klašu iesvētības ir tradicionāls mūsu skolas pasākums, un, kauna lieta, ja kāds desmitais pamanās to neapmeklēt. Šī gada 4. oktobrī, siltā rudens dienā, kad aiz skolas sienām valdīja ierastā burzma un politiķu aprindās risinājās saspringtas sarunas, 1. ģimnāzijas telpās, kad stundas bij' jau beigušās, tika ieskandināts iesvētību laiks. Kā katru gadu arī šoreiz desmitie iesoļoja vidusskolas dzīvē, un, lai pierādītu augstāko klašu skolēniem, ka nav ar pliku roku ņemami un ka ir līdzvērtīgi, tiem bija uzdevums parādīt, ka ir tikpat talantīgi, radoši un aktīvi ģimnāzisti. Un, ticiet man, viņi to pierādīja.

Vakaram sākoties, skatītāji varēja novērtēt un ar ovācijām apsveikt dažnedažādas dejas, ko prezentēja šī pasākuma galvenie varoņi. Pirmām kārtām būtu jāpiemin 10.d klase, kas ieguva balvu "Labākā deja". Vēlāk šī klase izteicās, ka nebija jau "ķep-ļep" visu gatavojuši - deja, kurā tika iekļauti gan hip-hop, gan baleta, kā arī līnijdeju elementi, tapusi jau no brīža, kad par šo pasākumu uzzināts! Un 10.d mūs patiešām pārsteidza ar savu entuziasmu un, protams, dejotprasmi. Bet citi desmitie, lai arī mazliet slinkāki sava mājasdarba pildīšanā, tomēr arī pierādīja savu radošo garu. 10.a ar skolotāju Evardsoni priekšgalā nodemonstrēja savā priekšnesumā kopības garu, iegūstot titulu "Saliedētākā klase"; 10.b, izrādās, ir visradošākā no visām. Hmm, nez' ko no šīs klases mēs varam gaidīt nākotnē? Turpretī 10.c klasei, acīmredzot, ir tuva bioloģija un fotosintēzes process. Vai šajā klasē mācās topošie vides zinātnieki? Turklāt ar 10.c klasi saistās arī kāda mistērija... Kas gan būtu šis mistiskais L burts, ar kuru varējām iepazīties, apbrīnojot viņu priekšnesumu?

10.e un 10.f, izskatās, ka ir uz palikšanu - 10.e klases attapīgie prāti un 10.f drošie un skaļie

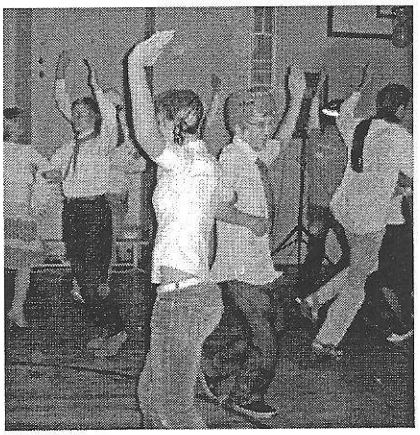

izgājieni - mums vēl viņus pieminēt ne vienu reizi vien. Turklāt 10.f ir sevi nodemonstrējusi kā par cilvēku tiesībām karojoša klase, kas ar pārģērbšanos par pretējā dzimuma pārstāvjiem, visticamāk, ir vēlejusies parādīt savu nostāju dzimumu vienlīdzības jomā. Atkal 10.sb izcēlās pārējo vidū, nodejojot "ļoti pieklājīgu" deju un iegūstot titulu "Solīdākā klase". Ko lai saka - 10.sb, acīmredzot, uzskata, ka ir pārāk "seksīgi"... Turklāt jaunie censoņi bija pietiekami šarmanti, ka grūti negāja pierunāt jauno apmaiņas skolotāju no Amerikas Timotiju Čipmenu (Timothy Chipman) nomest pāris apģērba gabalus līdz ar viņiem.

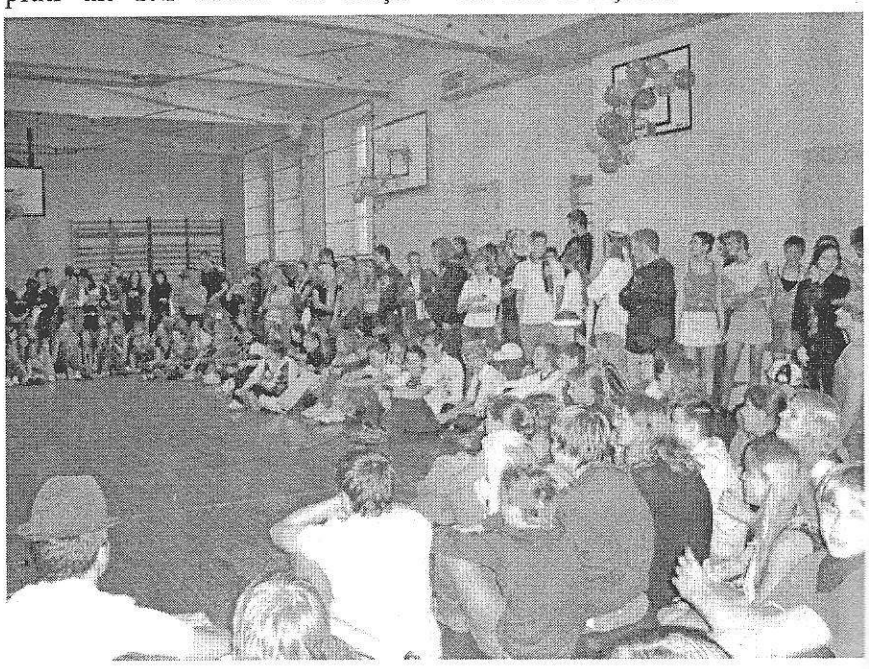

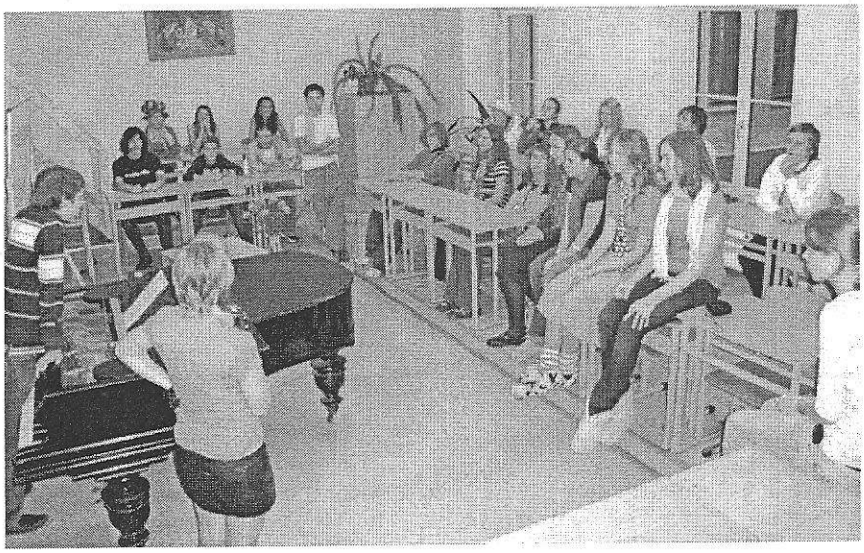

10-tie gan smagi kļūdījās, domājot, ka vienīgais viņu uzdevums ir izklaidēt publiku. Nē, tas jau būtu pārāk vienkārši. Ar talantiem dejas mākslā nepietiek, lai būtu īstens skolasbiedrs. Vēl tiem nācās pārvarēt tradicionālo uzdevumu šķēršļu josla – 10-tiem nācās ieskaņot savas, nu jau 1. ģimnāzijas balsis, mūzikas kabinetā, dziedot stilizētu dziesmu skolas garā, sporta zālē pierādīt savu sportisko, kā arī klases vienotības garu pat tajos brīžos, kad gandrīz elpot nebija ko, kā arī literatūras istabā atklāt sevī dzejnieku talantu. Un kā var būt pilnvērtīgs ģimnāzists, ja nav apgūts ievads anatomijā? Tieši tāpēc desmitos varēja atrast arī bioloģijas istabā oktobra pēcpusdienā divu pavisam nopietnu māsiņu klātbūtnē, iedziļinoties cilvēka iekšējo orgānu uzbūvē. Protams, arī matemātika - svarīgākais mācību priekšmets šajās iesvētībās - 10-tajiem bija jāmācās. Šī uzdevuma ietvaros 10-tie palauzīja galvas, kā gan izveidot pentogrammu atbilstoši visiem organizētāju nosacījumiem. Jāsaka gan - viegli nenācās, bet labs darbiņš, kas padarīts! Atkal fizikas istabā brašuļiem nācās spītēt fizikas likumiem – vienvārdsakot, garlaicīgi nebija, un šī gada desmitie sevi pierādīja kā izturīgus, gudrus un radošus skolēnus, kas, iespējams, būs tie, kas nākamgad mocīs šī gada devītos. Galvenais, izturību viņiem un nekad nezaudēt līksmo garu, kas noteikti bija "vaininieks" pie tā, ka jautrība valdīja ne tikai pašu desmito rindās, bet arīdzan organizētāju vidū.

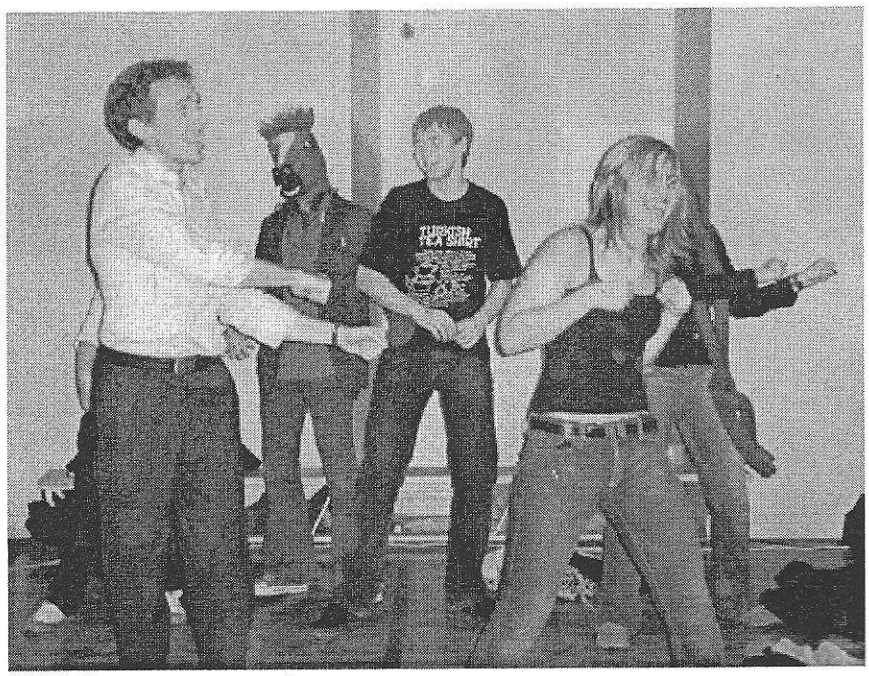

Jāatzīst, netrūka kritiķu (vairāk ne no pašiem 10-tiem, bet citās klasēs), kuri kā soģi izteicās – esot bijis garlaicīgi. Garlaicīgi?! Es redzēju tikai smieklus desmito acīs un lūpās. Ja ar "interesantu" pasākumu mēs saprotam puvušas olas, miltus, spīdzināšanu un sejā iemestu pamīksu tomātu, kā arī neizmazgājamus džinsus un nu jau sarkanīgā tonī iekrāsojušās jaunās, nesen nopirktās botiņas, tad laipni lūgts, lasītāj, esi "interesants" mājās, to neviens jau neliedz, bet 1. ģimnāzijā mēs būsim tradicionālāki un parādīsim, ka jautrību un iesvētīšanu ģimnāzista kārtā var iegūt arī ar vieglākām spīdzināšanas metodēm. :) RGL

Timothy Chipman

Lelde Leoke, Iveta Iljenkova 11.sb

Timothy Chipman ir skolotājs, kas Fulbraitas apmaiņas programmas ietvaros ir atbraucis uz Latviju un Rīgas Valsts 1. ģimnāziju, lai mācītu mūsu skolēniem angļu valodu un, protams, ienestu jaunas vēsmas mūsu skolas dzīvē. Pagājušogad šis skolotājs bija Douglas Pishkur, kurš stāsta, ka patiesi izbaudījis šo gadu Latvijā un ka viņam pietrūkst šejienes dzīves. Un tieši tādēļ, ka Timotijs tikai nesen spēris pirmos soļus mūsu skolas ikdienas dzīvē, RĢL devās izlūkos, lai vairāk uzzinātu par šo tik ļoti pozitīvo amerikāni.

Vārds: Timothy (Tim:))
Uzvārds: Chipman
Vecums: 28
Dzimšanas diena: 25. augusts
Vārda diena: 24. janvāris (pēc amerikāņu vārda dienu kalendāra)
Horoskops: Jaunava
Dzimtā vieta: Jacksonville, Illinois
Mīļākais gadalaiks: rudens
Mīļākā krāsa: sarkana

Varbūt Jūs varētu mazliet pastāstīt par sevi...

Es esmu dzimis Ilionoisas štatā diezgan mazā pilsētā (20 000 iedzīvotāji), kuras nosaukums ir Džeksonvilla (Jacksonville, Illionois), un nodzīvojis tur visu savu dzīvi. Patiesību sakot, tas pat ir mazliet smieklīgi - visu mūžu man ir bijis viens un tas pats pasta indekss. Un, kad runāju ar vienu angļu valodas skolotāju, viņa man pastāstīja, ka jau sākusi apceļot visu pasauli pirms vēl vispār pastāvēja pasta indeksi! (smejas) Es esmu 28 gadus vecs, un atbraukšana uz Rīgu, jāsaka, ir patiesi lielas pārmaiņas manā dzīvē. Bet toties es diezgan daudz bērnībā ar ģimeni esmu ceļojis pa Ameriku, un tieši tad es pirmoreiz ieinteresējos par tāda veida iespējām kā šī. Mani vecāki parādīja man, ka ir ļoti apsveicami braukt uz jaunām vietām, apskatīt tās, satikt un iepazīt jaunus cilvēkus.

Pēc vidusskolas beigšanas es devos studēt uz Ilionoisas koledžu, kur apguvu angļu valodas un pedagoģijas programmas, lai kļūtu par skolotāju. Un pagaidām esmu sešus gadus bijis skolotājs un mācījis dažādās skolās.

Vai Jums ir liela ģimene?

Nē, nebūt ne! Man gimenē ir tikai mamma un tētis, un jaunāks brālis. Mana mamma ir skolotāja, jaunākais brālis Endrjū arī ir skolotājs, un viņa sieva Eliša arī ir skolotāja! Bet mans tētis gan nav skolotājs! (smejas) Vecāki aizvien dzīvo Džeksonvillā, bet brālis ar sievu - nu jau Čikāgā.

Kāds Jūs bijāt savos skolas gados? Bijāt centīgais vai slinkais skolēns?

Man šķiet, ka es patiešām ar atdevi darbojos skolā. Es ieguldīju diezgan daudz laika skolā, tāpēc neteiktu, ka biju slinks. Darbojos skolas avīzē, nodarbojos ar sportu un mūziku. Bet nebija tā, ka pelnītu visur tikai "A" atzīmes. Bija reizes, kad man tik ļoti negibējās darīt mājasdarbus, bet ir taču tā, ka skolēniem jādara arī tas, kas viņiem nepatīk, un tas ir pavisam normāli.

Kā Jūs izlēmāt kļūt par skolotāju?

Sākumā es patiešām nezināju, ko vēlētos dzīvē darīt, bet es zināju to, ka man patīk skola un mācīšanās process, to, ka man patīk cilvēki un arīdzan angļu valoda. Tāpēc izlēmu - nu pamēģināšu! Bet es nebiju pārliecināts, vai es patiesi to vēlos. Un, domājams, arī ģimenei bija kāda loma mana lēmuma pieņemšanā, īpaši manai mammai, kuru jau no bērnības vēroju un redzēju, cik lieliska skolotāja viņa ir.

Vai Jums ir kādas speciālas metodes vai veidi, kā Jūs mācāt?

Es cenšos uztvert katru skolēnu kā pilnīgu personību. Citos vārdos sakot, ne tikai kā personu, kas mācās, bet arīdzan kā personu ar plašu emociju un vajadzību klāstu,

kā personu, kam nepieciešams kustēties, elpot un smieties. Es ceru, ka manas stundas parasti ir enerģijas, līdzcietības un sapratnes pilnas. Un es ceru, ka klases telpā es netieku vērtēts tikai kā skolotājs, bet arī kā cilvēks, kurš palīdz zināšananām vieglāk nokļūt līdz skolniekam.

Kā Jūs izlēmāt doties tieši uz Latviju šīs skolotāju apmiņas programmas ietvaros?

Pirms pieciem gadiem manā skolas apgabalā bija kāda skolotāja, kura aizbrauca uz vienu semestri uz Angliju kā skolotāja, un es arī vēlējos kur aizbraukt, uz vietu, kur es nebūtu līdz šim bijis. Kad pieteicos, uzzināju, ka daudzās valstīs ir noteikumi - esot jāzina valsts valoda. Piemēram, ja es gribētu braukt uz Spāniju, man būtu jāmāk spāņu valoda. Bet Latvijai nebija šādu noteikumu tāpat kā Čehijai un Somijai, kas arī bija manas trīs izvēles. Protams, bija vēl citas tādas valstis, bet es izvēlējos tieši šīs trīs. Vēlāk man piezvanīja no Vašingtonas Kolumbijas apgabalā ofisa un pajautāja: "Kā Jums patiktu doties uz Rīgu?" Un es atbildēju: "Lieliski! Protams!"

Esmu dzirdējis, ka latviešiem mēdz šķist, ka neviens negribētu uz šejieni braukt, bet tā patiešām nav taisnība - es pirms dažām nedēļām satiku četrus amerikāņus, kuri ceļoja pa Baltijas valstīm, un tā arī varam redzēt, ka lēnām amerikāņi uzzina par Latviju. Protams, lielākā daļa amerikāņu domā tikai par Parīzi, Romu, Londonu, bet viņi daudz ko palaiž garām. Ja vien atbrauktu tikai mazliet tālāk...

Un protams, visi arī nezina to, ka Latvija nu ir neatkarīga valsts. Kad pateicu, ka dodos uz Latviju, man pāris cilvēku Amerikā pajautāja: "Pag', vai tad Latvija neatrodas Krievijā?" Tad es stāstīju, ka tā kādu laiku bija tās sastāvā, bet vairs gan ne... Un jāatzīst, Krievijas klātbūtne spēlē lielu lomu - daži amerikāņi, iespējams, būtu diezgan nobažījušies par braukšanu uz Krieviju, bet lēnām arī šī situācija mainās, kā ne kā - Latvija ir neatkarīga jau kādu laiku, un to uzzina aizvien vairāk un vairāk cilvēku pasaulē.

Vai esat ievērojis kādas atšķirības starp skolēniem, skolām, kādas ir šeit un Amerikas Savienotajās Valstīs?

Skolēni šeit, manuprāt, ir diezgan līdzīgi skolēniem Amerikā. Protams, šeit mūsu skolā es jūtu, ka skolēni ir ieradušies, lai patiešām mācītos, un to gan jūs neatrastu visās Amerikas skolās! Kaut gan domāju, ka citās Latvijas skolās arīdzan ne...

Cik es esmu novērojis, vēl kāda atšķirība ir tā, ka jums tiek dota lielāka brīvība nekā amerikāņu skolēniem. Piemēram, atstāt skolas telpas, kad ir vajadzība, iziet pusdienās, runāt gaitenī pa mobilo telefonu - tās ir lietas, ko amerikāņu skolēns nevarētu darīt. Arī gulēšanu stundās Amerikā nepieļautu - vai nu vienkārši pamodinātu, vai arī lielākam efektam skaļi uz galda grāmatu nomestu tieši kā filmās rāda. (smejas) Un arī pret špikošanu Amerikā ir mazlietiņ citādāka attieksme. Tā notiek retāk, un ja tiek pamanīta, tad skolēns tiek sodīts. Piemēram, ja pieķer špikojam, visticamāk, uzreiz tiks ielikta nulle vai pat bargāki sodi.

Un ja skolotājs pamana tikai vienu ašu, ašu acu skatu? Arī tad tiek bez ierunām ielikta nulle?

Jā, es noteikti lieku tādā situācijā.

Iespējams, citi skolotāji uz šādu situāciju caur pirkstiem skatītos. Jūs zināt tādu teicienu "izvēlies savas kaujas gudri" (choose your battles wisely)? Tas nozīmē, ka situācijā, kad skolotājam nav garastāvokļa vai atbilstoša noskaņojuma, lai sāktu "ķīviņu", tas var izlemt - eh, šoreiz palaidīšu to garām. Ja redzēšu vēlreiz, tad gan! Bet špikošanu tik un tā Amerikā uztver ļoti nopietni. Daudzās Amerikas universitātes pastāv tāds goda kodekss, kuru studenti paraksta gada sākumā un apsola, ka nešpikos un nenodarbosies ar plaģiātismu. Un ja kas tāds tomēr atgadās, tad sekas ir grandiozas.

Kāda ir atšķirība starp amerikāņiem un latviešiem?

Pirmkārt, tas ir dzīvesveids, tieši kā cilvēki dzīvo. Amerikā, ja neņemam vērā vislielākās pilsētas, ļoti daudzi iedzīvotāji dzīvo privātmājās, bet daudzi cilvēki Latvijā - dzīvokļos. Kas bieži vien nenozīmē, ka tie būtu mazāki, iespējams, tieši otrādi, bet Amerikā, kā arī manā pilsētā noteikti lielākā iedzīvotāju daļa dzīvo privātmājās. Arī ēšanas paražas ir citādākas. Amerikāņi parasti iet iepirkties vienreiz nedēļā un nopērk pārtiku veselai nedēļai, bet Latvijā, cik esmu novērojis, cilvēki mēdz iet iepirkties mazliet biežāk - katru dienu vai pārdienas - un pērk pa mazakiem daudzumiem katru reizi. Un tādā veidā Latvijā iedzīvotājiem noteikti iznāk nopirkt svaigāku pārtiku. Piemēram, manā pilsētā, kur dzīvoju, tirgus ar svaigiem dārzeņiem un augļiem ir vienreiz vai divreiz nedēļā atvērts, bet es skatos, ka jums šeit, Latvijā, katru dienu ir tāda iespēja iepirkties. Un amerikāņi arī patērē daudz mikroviļņu krāsnī uzsildāmos produktus, un to es Latvijā arī neesmu tik daudz novērojis.

Un salīdzinot ar amerikāņiem, latvieši ir mazliet atturīgāki, mazāk smaida. Piemēram, kad es aizeju uz kādu veikalu Latvijā, pārdevējas man neuzsmaida, bet ja es pasmaidu un pasaku latviski "labdien!", tad noteikti man atbildēs ar to pašu draudzīgo attieksmi. Tā ka es neteiktu, ka latvieši ir pavisam nedraudzīgi. Bet jāatzīst, Amerikā pārdevēja man uzsmaidītu pirmā.

Turklāt es nāku no Vidējiem Rietumiem Štatos, kur cilvēki ir ļo-oti smaidīgi un mēdz daudz tērzēt, satiekot viens otru, un bieži vien Amerikā arī mēs tiekam

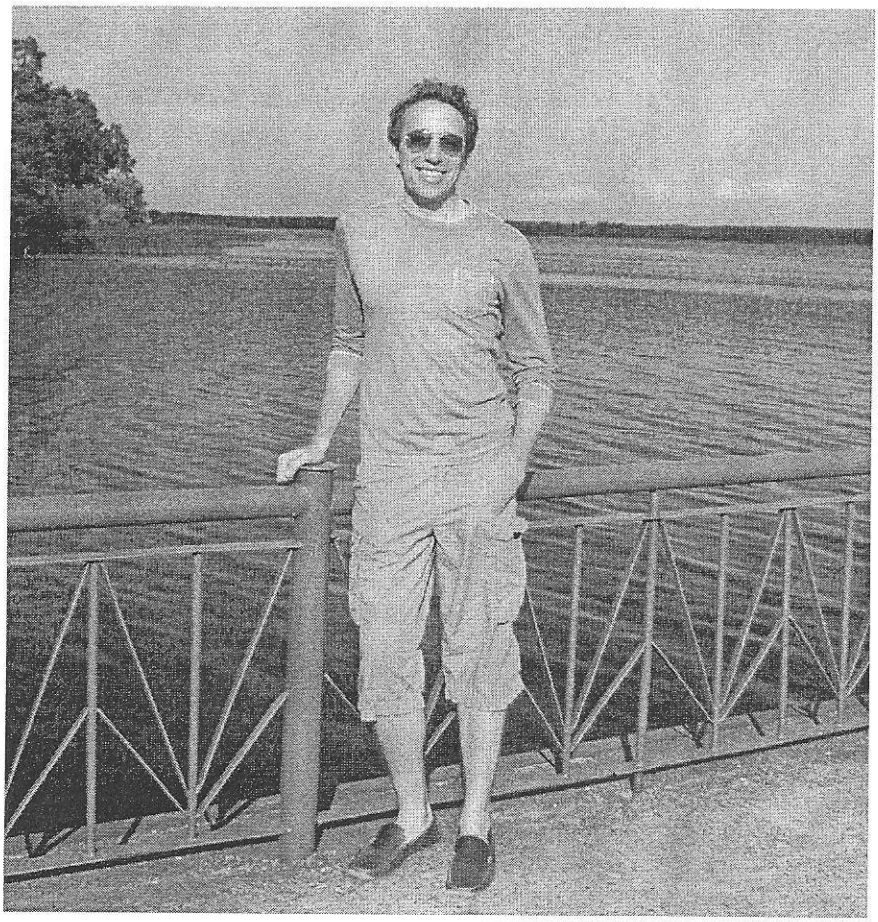

mazlietiņ izsmieti par to. Un varbūt tāpēc man arī ir mazliet grūti, atbraucot uz Latviju, uz Rīgu, kas ir liela pilsēta salīdzinājumā ar vietu, kur dzīvoju. Šeit jūtos ļoti amerikānisks. (smejas) Bet, saprotams, arī lielā pilsētā Amerikā cilvēki nebūtu tik draudzīgi, kas ir loģiski.

Un, iespējams, kāpēc latvieši nestaigā apkārt visu laiku smaidīdami, ir to vēsture un dzīves apstākļi. Jo tādas lietas kā dzīves līmenis, cik esmu runājis ar latviešiem, iespaidojot arī katra indivīda pozitīvo garu. Lai gan Latvijai ir bijusi sarežģīta pagātne, es ļoti ceru, ka nākotne krāsosies gaišās krāsās.

Bet runājot par pagātni un pārmaiņām, jāsaka, pasaule tik ļoti ir mainījusies!...

Mans brālis dzīvoja vienu gadu Vācijā un es pats esmu bijis Vācijā un Japānā, valstīs, kurās cīnījās mūsu vectēvi 2. Pasaules kara laikā, un tas ir tik neticami - tikai divas paaudzes vēlāk mēs varam doties uz šīm valstīm pilnīgi brīvi, kas ir ļoti brīnišķīgi.

Vai taisnība, ka amerikāņu skolas ir tādas pašas, kā rāda filmās?

Jā un nē... Filmās atainotais vienmēr ir daudz dramatiskāks nekā patiesā situācija, bet jāatzīst, ka tur ir liela daļa patiesības. Amerikā patiešām sportam ir liela nozīme, notiek dažādi sporta pasākumi, kuru laikā arī varam redzēt, kā karsējmeitenes ierodas, lai justu līdzi savai komandai un kā puiši atnāk skatīties spēli, ģērbušies savas sporta komandas džemperos ("džersijos"). Piemēram, manā skolā bija aptuveni divdesmit dažādas sporta komandas!

Un arī par šķiru dalīšanos jāsaka gan jā, gan nē. Notiek, bet ne tik izteikti kā filmās rāda. Vispār es līdzīgu situāciju redzu šeit, 1. ģimnāzijā, kur mazliet arī notiek dalīšanās pa bariņiem. Jo patiesībā tas ir dabiski, ka cilvēki ar līdzīgām interesēm turas kopā...

Varbūt pastāstiet mazliet vairāk par skolu, kurā Jūs mācījāt Amerikā...

Amerikā es līdz šim pildīju skolotāja pienākumus Džonatana Tērnera Vidusskolā (Jonathan Turner High School), kur mācās tikai septītās un astotās klases skolēni, un tieši tās es arī mācīju. Par 7. un 8. klases skolēniem runājot, viņi mēdz būt patiešām nevaldāmi!... (smejas) Turklāt kas ir interesanti, pastāv ļoti plašs diapozons tam, kādi tie skolēni ir - daži ir jau pavisam nobrieduši, citi - pilnīgi pretēji, daļa ir garāki, citi aizvien izskatās pēc maziem bērniem. Un tāpēc interesanti atrasties tādā vidē.

Šajā skolā, protams, ir direktors, viena direktora vietniece un daudz sporta komandu tāpat kā citās Amerikas skolās. Un šo sporta komandu pozitīvā nozīme, manuprāt, ir diezgan pretrunīga.

No vienas puses, sporta komandu pastāvēšana ir ļoti laba lieta, jo tas uztur skolas garu - gan skolēni, gan skolotāji jūt līdzi, identificē sevi ar to komandu, valkā komandas sporta jakas un tamlīdzīgi.Bet, no otras puses, ja 50 skolēni, piemēram, vēlas iekļūt skolas basketbola komandā, tikai 15 varēs iekļūt, un daudzi tādā veidā var justies savā ziņā izstumti, kas nu nav īpaši jauki...

Un tieši tādēļ šeit, 1. ģimnāzijā, jūtos pilnīgi citādāk - ja Štatos mācīju diezgan jaunus cilvēkus, tad šeit es mācu desmitās un vienpadsmitās klases, un man tas ļoti patīk. Turklāt atšķiras arī tas, ko es mācu - Amerikā es mācīju tādu priekšmetu kā Language Arts (literatūra, rakstīšana, runāšana), bet šeit es pārsvarā mācu sarunvalodu 11. klasēm, kā arī 10.sb klasei ierasto programmu - rakstīšanu, gramatiku... Un jāsaka - man tas šķiet visnotaļ aizraujoši mācīt skolēnus, kuriem angļu valoda nav dzimtā valoda.

Turklāt kad es klasē pasaku kādu vienu vai divus vārdus latviski, visi priecājas par mani, aplaudē, bet tad es atbildu: "Nē,

man būtu jābūt tam, kurš priecājas par jums! Galu galā - jūs jau runājat valodā, kas nav jūsu dzimtā!" Man ir ļoti liels prieks, ka cilvēki ir apguvuši angļu valodu līdz tādam līmenim, ka var viegli komunicēt un ne tikai to vien!

Kādas vietas Jūs Latvijā jau esat paguvis apskatīt?

Man ir sajūta, ka esmu apskatījis patiešām skaistas vietas. Esmu bijis Operā, klausījies Doma baznīcā koncertu, arīdzan Zoodārzu apmeklējis, biju arī Reval Hotel Latvia skatu vietā uzbraucis ar liftu. Vēl apskatīju Mežaparku, kas, manuprāt, ir ļoti skaista vieta. Starp citu, mani vecāki atbrauks ciemos pēc Ziemassvētkiem, un es pašlaik meklēju vietas, kur varētu viņus aizvest. Šī (red. - tējas namiņš Vecrīgā) varētu būt viena no tām vietām. Varbūt es varētu arī viņus intervēt! (smejas)

Runājot par vietām ārpus Rīgas, esmu bijis Jūrmalā, Sabilē, Siguldā un Kuldīgā, un kāds man ieteica doties arī uz Ventspili.

Pieminot Ventspils vārdu, mēs ar Timu pavisam aizrunājāmies - sākot runāt par Ventspils jauko un sakopto izskatu, kā arī par tās mēru Aivaru Lembergu, nonācām līdz Latvijas politikas un politiskās situācijas apspriešanai. Un nemaz nepamanījām, ka jau sākām runāt par Latvijas Valsts prezidentu, kā arī par Amerikas Savienoto Valstu prezidentu Džordžu Bušu.

Un kāds ir Jūsu viedoklis par ASV prezidentu Džordžu Bušu?

Amerikā viņš, protams, ir ļoti nepopulārs. Popularitātes reitingi ar katru mirkli krīt aizvien zemāk un zemāk un tie pagaidām ir ap divdesmit procentiem. Viņš netiek mīlēts, daudzi cilvēki raksta, dzied vai skaļi izsakās pret viņu - pat Nora Džonsa ir sarakstījusi dziesmas par viņu! (smejas) Un tas, visticamāk, ir tāpēc, ka daudzus iedzīvotājus neapmierina karš Irākā un prezidenta uzstāšana par palikšanu tur un cīnīšanos. Kā vārdā tas norisinās? Liela daļu amerikāņu jūt, ka viņš nereprezentē tautu un neklausās tajā...

Bet, no otras puses, tādēļ, ka viņš ir mūsu prezidents, es cienu Džordžu Bušu, kaut gan ne vienmēr, iespējams, atbalstu viņa lēmumus. Un ja es satiktu kādreiz viņu, es noteikti izrādītu respektu pret viņu un būtu laipns un jauks.

Bet tas arī ir tas skaistums demokrātiskās valstīs - tu vari mīlēt valsti un novērtēt visu citādo līdz ar to vai arī vari brīvi kritizēt, bet darīt to tāpēc, ka mīli.

Un patiešām domāju, ka laiks ir pārmaiņām. Amerikā jau valda pozitīvs satraukums par nākamajām vēlēšanām. Pastāv iespēja, ka būs pirmā sieviete prezidente Hilarija Klintone (Hillary Rodham Clinton), kādreizējā prezidenta Bila Klintona sieva, vai pirmais afroamerikāņu prezidents Baraks Obama (Barack Obama). Es balsotu par abiem, un es ļoti gribu redzēt viņus cīnāmies par šo kandidatūru. Jo domāju, ka gadījumā ja viens no viņiem būtu viceprezidents, viņi izveidotu labu komandu.

Bet daudzi saka, ka Amerika vēl nav gatava sievietei vai melnādainajam

Un tas ir tas skaistums demokrātiskās valstīs - tu vari mīlēt to un novērtēt visu citādo vai arī kritizēt, bet darīt to, tāpēc ka mīli. :)

Kāda žanra filmas un mūzika Jums patīk?

Man patīk filmas, kas ir citādākas, citiem vārdiem sakot, tādas, kas nav kārtējais Holivudas ražojums. Viena no pēdējām lieliskajām filmām, ko redzēju, bija Little Miss Sunshine (Mis Saulstariņš). Man patīk arī skatīties vēsturiskas drāmas, galvenais, lai tā būtu tāda filma, kurā es patiesi varētu iedziļināties no visas sirds. Aizmirstiet par zinātnisko fantastiku!

Runājot par mūziku, džezs un kora mūzika jāatzīst kā mani mīļā-

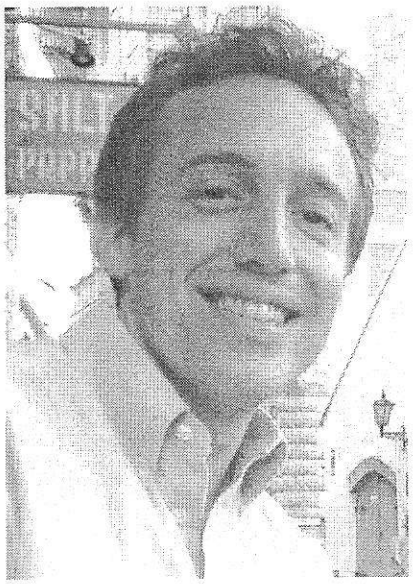

kie žanri, bet ne vienmēr tā tas bijis. Vidusskolas laikos es patiešām dievināju "Top 40" dziesmas un daudzas citas, ko varēja dzirdēt radio. Paspēju vēl iziet cauri polkas stadijai, bet tas nu gan nebija ilgdzīvojošs manas dzīves posms!

Kāda veida literatūru jūs mēdzat lasīt?

Kas laikam ir loģiski, jo esmu angļu valodas skolotājs, es ļoti mīlu lasīt! (smejas) Man patiešām ļoti patīk lasīt grāmatas par reliģiju, kā arī socioloģiju, grāmatas par cilvēkiem. Arī vēsturiski romāni ir viens no maniem mīļākajiem žanriem. Jo, manuprāt, izdomāts stāsts, kurš vēsta par notikumiem citos laikos senākā vēsturē, var būt ļoti aizraujošs un interesants. Un man arī ļoti patīk dzeja. Mani mīļākie autori noteikti būtu Billijs Kolinss, kurš raksta dzeju, Rainis, latviešu dzejnieks, un, protams, man arī patīk klasika - Marks Tvens, Džeina Ostina, Lengstons Hjūzs.

Novēlot jauku atlikušo dienas daļu, RĢL laiki atvadījās no Timotija un devās tālāk savās gaitās šajā rudenīgi vēsajā laikā.

Novēlēsim Timam izbaudīt šo gadu no visas sirds un mūsu skolēniem veiksmīgu mācīšanos!

RĢL

Ar Vaideri uz Briseli!

Zane Siliņa, Elizabete Zilišķe 12.d

Mūsdienās arvien vairāk jauniešu alkst piedzīvojumu, kas bagātinātu viņu pieredzi. Bieži vien lieliskas iespējas ir rokas stiepiena attālumā, bet, lai tās aizsniegtu, mums jābūt pietiekami aktīviem, sabiedriskiem un darboties gribošiem. Šoruden par to pārliecinājās arī vairāki Rīgas Valsts 1. ģimnāzijas skolēni, kuriem ar īpašu Eiropas Parlamenta deputātes Ineses Vaideres uzaicinājumu tika dota iespēja viesoties Eiropas Parlamentā Briselē, iepazīt tā ikdienu, kā arī nodoties Briseles valdzinājumam un izbaudīt tās dinamisko atmosfēru.

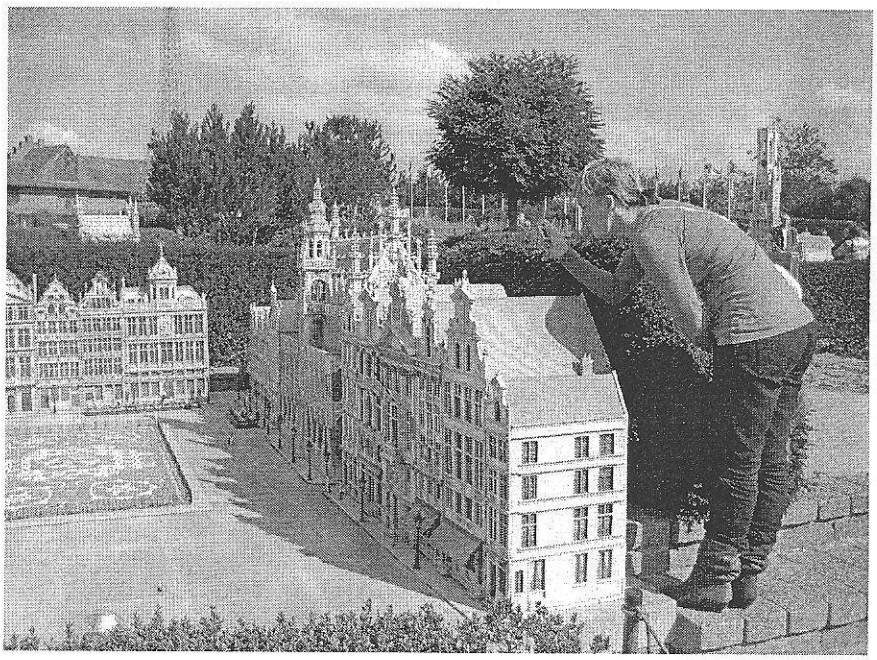

Nedaudz par Eiropas Parlamentu... Eiropas Parlaments kā ES pilsoņu tiešās vēlēšanās ievēlēta institūcija tika izveidota 1979. gadā. Eiropas Parlamenta deputāti pārstāv ikvienu Eiropas Savienības iedzīvotāju kā pilsoni. Vairumā ES darbības jomu Eiropas Parlaments pieņem tiesību aktus kopīgi ar ES Padomi, kā arī nodarbojas ar ES institūciju politisku pārraudzību. Bez tam Eiropas Parlaments katru gadu apstiprina ES budžetu, kā arī tā piekrišana nepieciešama, lai pieņemtu starptautiskos līgumus. Līdz ar katru Eiropas Savienības paplašināšanos mainās arī Eiropas Parlamenta deputātu skaits. Pēc pēdējās paplašināšanās 2004. gada 1. maijā Eiropas Parlamentā darbojas 732 deputāti no 25 Eiropas Savienības dalībvalstīm. Latviju Eiropas Parlamentā pārstāv 9 deputāti.

Ik gadu katrs EP deputāts drīkst ielūgt Eiropas Parlamentā viesoties 100 cilvēkus. Pateicoties Eiropas Parlamenta deputātei, apvienības TB/LNNK domes un valdes loceklei, Latvijas Universitātes profesorei Inesei Vaiderei skolēniem no dažādām Latvijas skolām, tai skaitā Rīgas Valsts 1. ģimnāzijas, šī gada septembrī bija iespēja ielūkoties Eiropas Parlamenta deputātu ikdienas dzīvē un darbā, pavadot Briselē divas neaizmirstamas dienas. Ierodoties Briselē, gida pavadībā skolēni apskatīja Eiropas Parlamenta galveno ēku, kura galvenokārt pārsteidza savu grandiozo izmēru dēļ. Kā jau mūsdienās ierasts, ļoti liela uzmanība tiek veltīta drošībai. Kā stāstīja skolēni, drošības pārbaudes tika veiktas ikreiz, ieejot Eiropas Parlamenta ēkā.

Priekšstatu par to, kā noris darbs Eiropas Parlamentā, skolēni guva Vaideres kundzes rīkotās sēdes laikā, kurā skolēniem tika sniegta prezentācija par Eiropas Parlamentu un tā darbību, kā arī tika apspriestas Latvijas nākotnes perspektīvas Eiropā. Skolēni varēja uzdot sevi interesējošus jautājumus, kas galvenokārt bija par Vaideres kundzes darbu un pienākumiem Eiropas Parlamentā. Kad vaicāts, kas Eiropas Parlamentā pārsteidz pašu Vaideres kundzi, atklājās, ka tā ir Eiropas Parlamenta ēkā ierīkotā meditācijas telpa, uz kuru relaksēties ir iespēja doties ikvienam Eiropas Parlamenta loceklim. Pati gan šo izdevību viņa vēl neesot izmantojusi.

Pēc viesošanās Eiropas Parlamentā skolēni devās pastaigā pa Eiropas celtņu un piemineklu parku "Mini Eiropa". Tas esot bijis gluži kā milzu soļiem apstaigāt visu Eiropu. Latviju šajā parkā reprezentē Brīvības pieminekļa makets, ko skolēni vērtē kā visai necilu.

Kopumā šo oficiālo brauciena daļu skolēni raksturo kā izglītojošu un interesantu, piebilzdami, ka gaisotne Eiropas Parlamentā esot bijusi pārsteidzoši brīva un nepiespiesta. Vēlāk skolēni devās ekskursijā ar autobusu, apskatot Briseles ievērojamākās vietas un celtnes.

Dažas no skolēnu spilgtākajām atmiņām par ceļojumu saistās ar brīvo laiku, kas tika veltīts Briseles apskatei. Skolēni atzina, ka "Briesele nudien ir fantastiska pilsēta, kas nebeidz pārsteigt". Meitenes bija sajūsmā par lieliskajām iepirkšanās iespējām, sacīdamas, ka Briesele ir "saldummīļu paradīze", jo dažādi šokolādes, vafeļu, kūku un citu saldumu veikaliņi esot vai ik

uz soļa. Piešķirtā 35€ kabatas nauda esot lieti noderējusi. Apskatot Briseli, skolēni secināja, ka tā ir pilsēta, kurā mutuļo dzīvība. Daži pat esot pamanījušies griezties Vīnes valša virpulī pašā Briseles sirdī- turpat uz bruģa pilsētas laukumā. "Tik labi savu mūžu vēl neesmu izklaidējusies!" atzina Līva Gudule. Mēģinājums atrast salsas klubu gan neesot vainagojies panākumiem un izraisījis vilšanos, jo, kā izrādās, meklētais dienvidnieciskais dejas stils vietējo izpratnē atgādinājis pie mums ierasto dejošanu "klubu mūzikas" pavadībā. Skolēni arī pārliecinājās, ka neatņemama Briseles sastāvdaļa ir čurājošā puisēna skulptūra, kas, kā populārs apskates objekts, veiksmīgi tiek ekspluatēts visos iespējamos veidos. Krekli, pulksteņi, pudeļu attaisāmie, atklātnes un citas lietas ar mazā nerātņa attēlu ir nopērkami it visur. Lielu jautrību esot izraisījusi čurājošās meitenītes skulptūra, ko skolēni uzgājuši kāda vecpilsētas nostūrī.

Skolēni atzina, ka brauciens esot bijis lielisks, un viņi vēlas izteikt pateicību Eiropas Parlamentam un Inesei Vaiderei par šo vienreizējo iespēju doties Eiropas Parlamenta apmaksātā braucienā uz Briseli. Arī ar komentāriem par ceļojuma iespaidiem skolēni neskopojās.

"Kopumā Brisele ir traka, traka pilsēta, tur nav nekā mūsu izpratnē normāla! Tur viss ir citādāk, parastie veikali sabāzti uz vienas ieliņas, debesskrāpji pilsētas otrā daļā. Nu, vārdu sakot, tur ir vērts aizbraukt! Patiesi!" sajūsmināti stāsta Anna Brūna.

"Brisele ir ļoti skaista pilsēta. Cilvēki tur ir ļoti draudzīgi un, man par brīnumu, pat cilvēki labākajos gados ļoti labi pārzināja angļu valodu," pavēstīja Ēriks Zaharans.

"Vecpilsēta - tas bija fantastiski, bez tam braucienā piedalījās riktīgi forši cilvēki," piebilst Līna Mežapuķe.

Kaut arī šāda veida viesošanās Eiropas Parlamentā notiek ik gadu, diemžēl nav konkrētas receptes, kā saņemt Eiropas Parlamenta uzaicinājumu. Šogad uzaicināti tika mācību olimpiāžu un citu konkursu laureāti, kā arī sabiedriski aktīvi skolēni. Ēriks un Jānis Zaharani saņēma uzaicinājumu, jo bija ieguvuši 1. vietu starptautiskā radioelektronikas konkursā, Vadims Daļeckis- par sasniegumiem mācību olimpiādēs, Līna Mežapuķe un Kārlis Kanders- par godalgu Rīgas Domes rīkotā eseju konkursā,

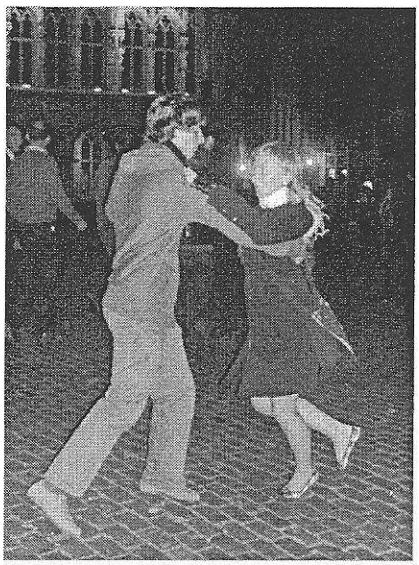

savukārt Līva Gudule, Anna Brūna un Mārtiņš Līdaks tika uzaicināti pateicoties viņu aktivitātei, organizējot skolas pasākumus. Neapšaubāmi, gribētāju doties tik aizraujošā un izglītojošā ceļojumā netrūkst un, kā redzams, viss ir mūsu pašu rokās- lieliskas iespējas ir mums blakus, un no mums pašiem ir atkarīgs, vai mēs tās spēsim izmantot. RGL

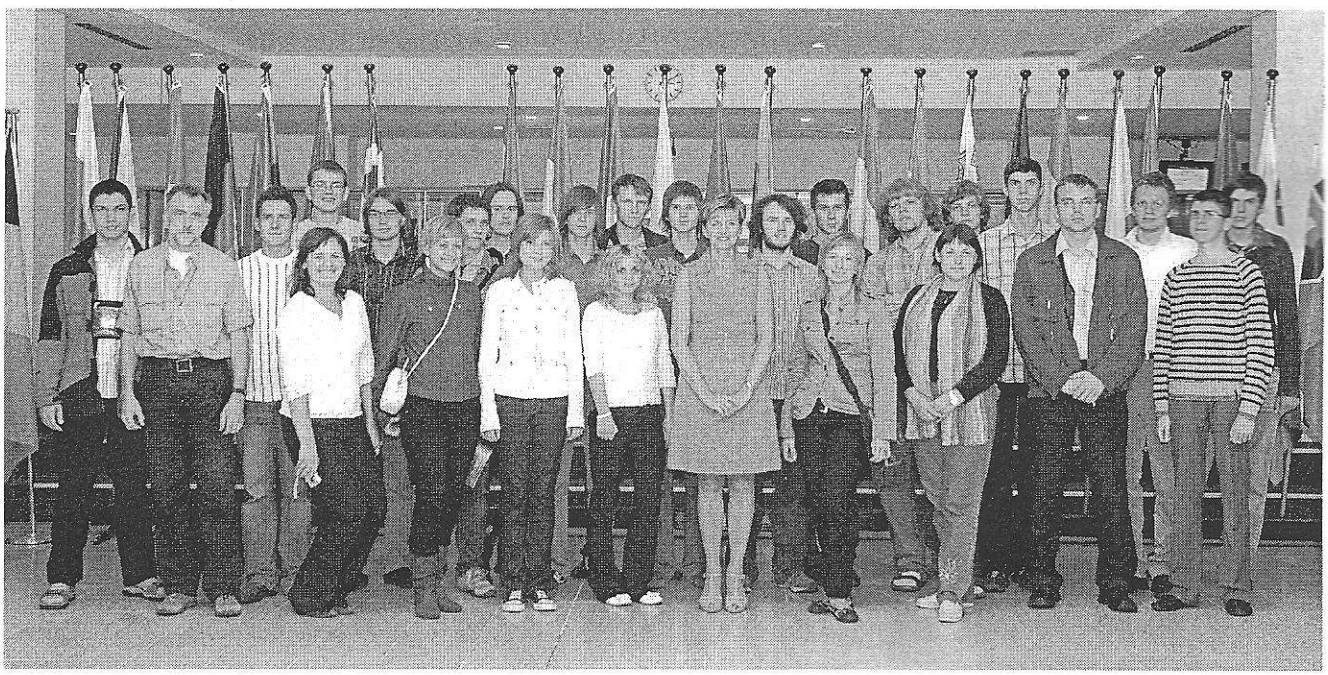

Hermanis Hese

Viena no harmoniskākajām dvēselēm iepriekšējā gadsimta literatūrā.

Laima Maršāne 12.e

Hese ir rakstnieks, kura savdabīgais pasaules redzējums ir izpētes vērts. Viņa pasaule, ēnu, atmiņu, un dvēselisko vērtību pilna, aizved lasītāju uz tiem sirds nostūriem, kuros tikpat kā nekad neiespīd gaisma. Tomēr viņa redzējums ir īsts retums, kurš izceļas gan ar savu cilvēcisko iejūtību, gan ar savdabību un noslēpumainām krāsām.

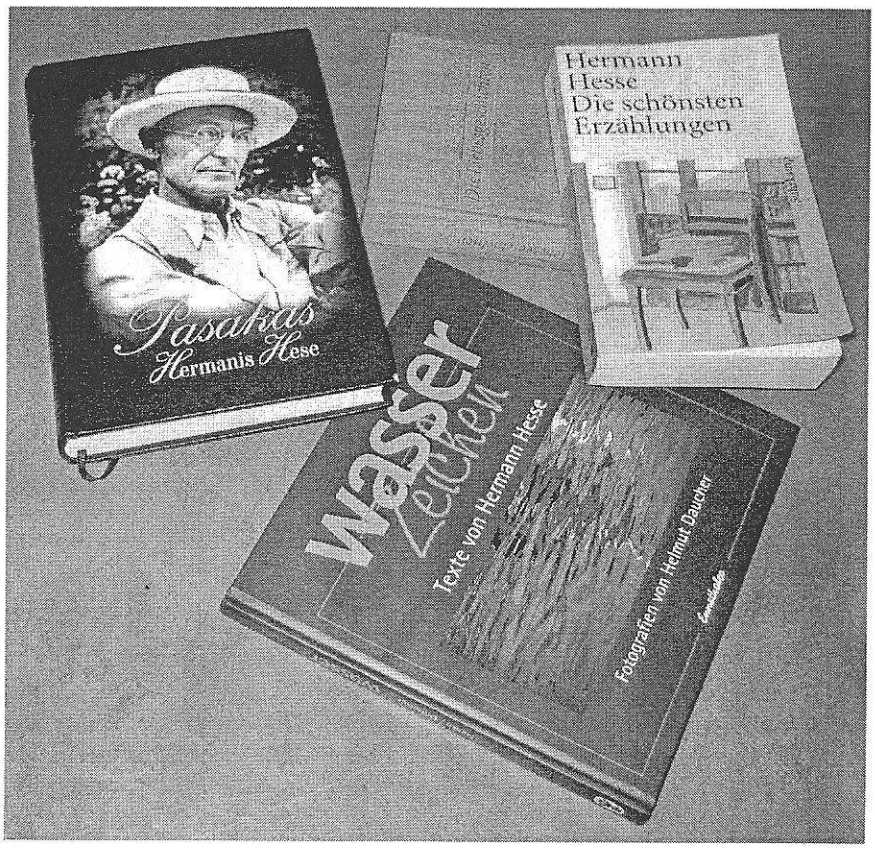

Hese piedzima 1877. gada 2. jūlijā Vācijā. Lai gan daudzi uzskata viņu par tipisku vācu izcelsmes rakstnieku, tā nemaz nav. Heses tēva saknes ir tepat netālu, Igaunijā, un viņa māte ir dzimusi Indijā, kur abi rakstieka vecāki, būdami misionāri, iepazinās. Jau agrā bērnībā Hermanis nodevās savas identitātes meklējumiem, neizpatikdams vecākiem, viņš nekļuva par teologu. Taču arī laicīgās skolas zinības Hese nespēja pieņemt un drīz vien skolu pameta, sāka strādāt dažādus gadījuma darbus un brīvajā laikā daudz lasīja un nolēma kļūt par rakstnieku. 1912. gadā Hese emigrēja uz Šveici un desmit gadus vēlāk kļuva par Šveices pilsoni. Laika gaitā šī pilsonība rakstniekam ļoti daudz palīdzēja, piemēram, otrā pasaules kara laikā viņam bija iespējams salīdzinoši brīvi paust savus pacifista uzskatus, savos darbos alegoriski vēršoties pret nacismu. 1946. gadā Heses mūža darbs tika atzinīgi novērtēts ar Nobela prēmiju literatūrā.

Heses darbu pamattēma ir garīgie meklējumi. Viņa darbus lasot, svarīgākais ir alegoriski paslēpts starp rindiņām, lai lasot radītu burvīgu efektu, ka viss netiek pasniegts uz paplātes, bet rodas lasītāja galvā, autors dod tikai ierosmi šiem pašatklājumiem. Atzinību pirmoreiz Hese guva 1919. gadā ar romānu „Demians", un tam sekoja slavenu romānu sērija, piemēram, „Stepes Vilks" (1927) un „Stikla pērlīšu spēle" (1946).

Romānam "Zem rata" – agrīnam Heses darbam – raksturīgs savdabīgs, smalks lirisms, trausla ironija un brīnišķīgi dabas apraksti, tomēr arī dziļa smeldze un līdzjūtība pret stāsta varoni Hansu Gībenrātu, kura dzīves ceļš, sācies tik daudzsološi, lasītāju acu priekšā ievijas arvien dziļākās ēnās. Hanss Gībenrāts dzīvo mazā, miegainā Švarcvaldes pilsētiņā, kurā nemēdz dzimt brīnumbērni. Vietējā sabiedrība, atklājusi, ka zēns ir neparasti apdāvināts, lemj Hansa nākotni viņa vietā. Viņš iztur novada eksāmenu, sāk mācīties garīgajā seminārā un sākumā gūst izcilas sekmes, taču drīz šādas dzīves bezgalīgā vienveidība kļūst par slogu un Hanss pārcieš nervu sabrukumu, nepabeidzis mācības. Viņš tiek nosūtīts atpakaļ uz mājām -- lai seminārā vairs neatgrieztos. Dzimtajā pilsētiņā, pie veldzējošās dabas Hanss pamazām atgūstas, piedzīvo pirmo mīlestību, un šķiet, ka viņam izdosies atrast savu vietu dzīvē. Tomēr zēna dvēsele ir pārāk stipri aizlauzta, un ceļš neizbēgami ved lejup no kalna.

Viens no neapšaubāmi nozīmīgākajiem Heses darbiem ir romāns „Sidharta". Tajā rakstnieks, jau būdams nobriedis vīrs, turpina iet bērnībā nepabeigto ceļu pa savītajām budisma pašizaugsmes un dvēseles meklējumu takām. Lai arī sākumā varētu šķist, ka budisms ir kas tāds un mūsu, rietumu, kultūrai nesaprotams, romāns ir uzrakstīts tā, lai ikkarts spētu tur atrast kaut ko, ar ko bagātināt savu iekšējo pasauli un paplašināt redzesloku.

Hermanis Hese bija arī īsprozas meistars. Savos mīlasstāstu krājumos viņš spēj uzburt neatkārtojamu romantiskuma klātesamību, liekot stāstu varoņiem veidot attiecības, kas it kā ir pretrunā ar visiem laicīgās dzīves likumiem, taču stāstā laicīgais tiek aizmirsts un šīs reizēm naivi idealizētās attiecības kļūst par visuma centru. Tie ir kā filozofiski apcerējumi par cilvēcības būtību, par cilvēka sapņiem un bailēm Ļoti saulaini Hese apraksta bērnības laiku. Viņš bija liels dabas mīļotājs, jo vērojot neskartas dabas harmoniju un tās likumsakarības, rakstnieks tajā visā saskatīja zināmu līdzību ar cilvēka dzīvi.

Hermanis Hese bija plaša profila speciālists, kas neaprobežojās tikai ar prozu. Viņš bija arī lielisks dzejnieks un mākslinieks. Pirms apmēram pusgada man bija dota lieliska iespēja Vīnē apmeklēt Heses darbu izstādi un pārliecināties, cik labi viņa harmoniskie, vieglie, rupjām, taču izsmalcinātām līnijām zīmētie akvareļi un plūstošie dzejoļi papildina viens otru, kopā radot veselu stāstu par cilvēka dvēseles nebeidzamo lidojumu. Pats mākslinieks par saviem darbiem ir teicis, ka „viņa māksla ir kā uzzīmēti dzejoļi un sapņi, kuros patiesība ir tikai atmiņas par izbijušiem pārdzīvojumiem un sajūtām".

Heses daiļrade, kurā sludināta mīlestība, sasniegti psiholoģiski dziļumi un izmantotas Austrumu filosofijas atziņas, guva lasītāju atzinību 20. gadsimta pirmajā pusē, bet otru popularitātes vilni piedzīvoja 70. gadu jaunatnes kultūrā, - un šis vilnis nav noplacis arī šodien.

Citāti:

- Visas parādības uz šīs zemes ir alegorijas, bet katra alegorija ir atvērtas durvis, pa kurām dvēseles, kas tam ir nobriedušas, var ieiet pasaules iekšienē, kur tu un es, un diena un nakts ir vienots veselums.

- Nav tādas perfektas mācības, kas spētu sniegt absolūtu gudrību un atbildes uz visiem jautājumiem. Un nevajag pēc tādas ilgoties. Pilnība ir jāmeklē sevī. Dievišķais mājo tevī, nevis idejās vai grāmatās.

- Viņš, kā jau ikviens cilvēks, uzskatīja sevi par personību, lai gan patiesībā bija tikai eksemplārs, un sevī, savā liktenī saredzēja pasaules centru, kā to saredz katrs cilvēks.

- Taču, kad viņš aplūkoja zīmējumus kādu laiciņu vēlāk, tie viņam lielākoties vairs nepatika nemaz. Tas bija nejauki, tomēr pēc tā viņš secināja, ka tiek uz priekšu un izvirza sev arvien augstākas prasības.
- Tas tomēr ir ļoti bēdīgi, ja cilvēks mirst izmisis. Dievs neliek mums izsamist, lai mūs nogalinātu, viņš dzen mūs izmisumā, lai modinātu jaunai dzīvei.

- Ļaudīm netīk norēķināties ar uzticību un mīlestību, viņi labāk samaksā naudā un graudā. Viņi pievilj cits citu un gaida, ka arī paši tiks pievilti.

- Ienīst cilvēku nozīmē ienīst tajā cilvēkā to daļu, kas ir no sevis paša. Tas, kas nav mūsu, mūs netraucē.

RGL

Debates

Anete Veidemane 11.c

Kā tas viss aizsākās?

Pirms 12 gadiem, kad mūsu topošie absolventi, mēs ticam, ar lielu cītību apmeklēja 1. klases mācību stundas, mērķtiecīgi ieņemot pirmos solus, viesskolotājs Metjū Brauns (Mathew Brown) aizsāka debašu kustību Rīgas Valsts 1. ģimnāzijā, kas tika balstīta uz Karla Popera instrukciju.

Kopš laika, kad debates ilga divas dienas (un parasti nenotika Rīgā), debatētāji uzstājās uzvalkos un iepazina savus konkurentus vakara diskotekās, šis tas, nenoliedzami, ir mainījies, tomēr skolēnu aizrautība ar debatēm ir saglabājusies vēl 12 gadus vēlāk.

Kas ir debates un kā tās izpaužas?

Citējot RV1ģ mājas lapu:

- Debates ir saruna ierobežotā laikā pēc noteikta formāta (skat. K. Popera instrukciju).
- Debatēs piedalās divas komandas (apstiprinošā un noliedzošā) trīs cilvēku sastāvā.
- Debates tiesā viens vai vairāki debašu tiesneši.
- Debatētāju uzdevums ir pārliecināt tiesnešus par savu argumentu pārākumu pār oponentu argumentiem.
- Katrai komandai ir jābūt gatavai aizstāvēt gan apstiprinošo, gan noliedzošo viedokli par debatējamo tēmu.

Ko tu iegūsti debatējot?

- attīstīsi prasmi argumentēt komandas viedokli
- iemācies analizēt un atspēkot oponentu izvirzītos argumentus
- formulēt savas idejas uz papīra
- iemācīsies strādāt ar dažādiem informācijas avotiem
- paplašināsi savu redzeslauku par sabiedrībā aktuālām problēmām
- pilnveido publiskās runas spējas
- apskati situāciju no dažādiem skata punktiem
- attīsti prasmi strādāt komandā
- iemācies saglabāt mieru stresa situācijās
- esi spiests improvizēt.

(Plašāku debašu programmas pamatmērķu aprakstu var atrast RV1ģ mājas lapā.)

Kā uzsākt debatēt?

Mūsu skolā par debatēm atbild skolotājas Ina Evardsone un Zaiga Tenisone.

Ja jums ir komanda (3 cilvēki), varat raitā solī doties pie augstāk minētajām personām un jums tiks piešķirti informatīvie materiāli par debašu norisi. Ja atnāksiet savlaicīgi,varēsiet noskatīties arī paraugdebates, kas gan šogad jau ir notikušas, tomēr, kā zināms, vislabākā pieredze ir prakse un apsviedīgākie RV1ģ skolēni šajā semestrī paspējuši piedalīties jau divos debašu turnīros, tādēļ nevilcinieties!

Ja jums nav komandas, tik un tā varat doties pie augstāk minētajām personām, teikt, ka jūs tik tiešām vēlaties debatēt un esat gatavs riskēt, un, iespējams, diezgan drīz jums tiks atrasta komanda.

Ir pierādījies, ka šādu riskētāju nav mazums, un tiek saliktas komandas no visdažādākajiem cilvēkiem. Izmantojiet iespēju iespējas iepazīt jaunus skolasbiedrus ar līdzīgām interesēm!

Kas ir debašu plusi?

- Tu vari debatēt neatkarīgi no sava vecuma (taču ieteicams sasniegt vidusskolas slieksni) dzimuma, garuma, ādas vai matu krāsas,...u.t.t.
- Tu attīsti komunikācijas, pārliecināšanas u.c. prasmes
- Paplašini savu redzesloku un iegūsti informāciju par mūsdienās aktuālām problēmām
- Tev ir izdevība labi pavadīt laiku ar komandas biedriem.

Noslēdzošais arguments.

Dzīvē ne vienmēr uzvar tas, kuram ir taisnība, taču vienmēr uzvar tas, kurš spēj pārliecināt, ka viņam ir taisnība. RGĢ

Māra Aleksejeva, Alīda Solņikova, Anastasija Oļeiņika, Anna Golubeva 11.f

Aerobikas sacensības

Māra Aleksejeva, Alija Sotņikova, Anastasija Oļeiņika, Anna Golubeva 11.f

Ceturtdien, 6. decembrī, mūsu mīļajā skolā notika ikgadējās aerobikas sacensības. Gatavošanās pasākumam bija visai saspringta, bet priecē tas, ka viss izdevās, kā iecerēts.

Kopumā atsaucība no skolēniem bija diezgan ievērojama – 7.-9. klašu grupā piedalījās 8 komandas, bet 10.-12. klašu grupā - 10. Pēdējās nedēļas laikā skolas telpās bija vērojama pastiprināta rosība. Salīdzinot ar pagājušā gada konkursu, šoreiz dalībnieki bija radošāki un priekšnesumi krāsaināki. Prieks par to, ka, neskatoties uz saspringto dienas režīmu, skolēni atrada laiku, kuru veltīt mēģinājumiem. Šādas kopīgas aktivitātes ne vien veicina radošo domāšanu, bet arī uzlabo attiecības skolēnu starpā.

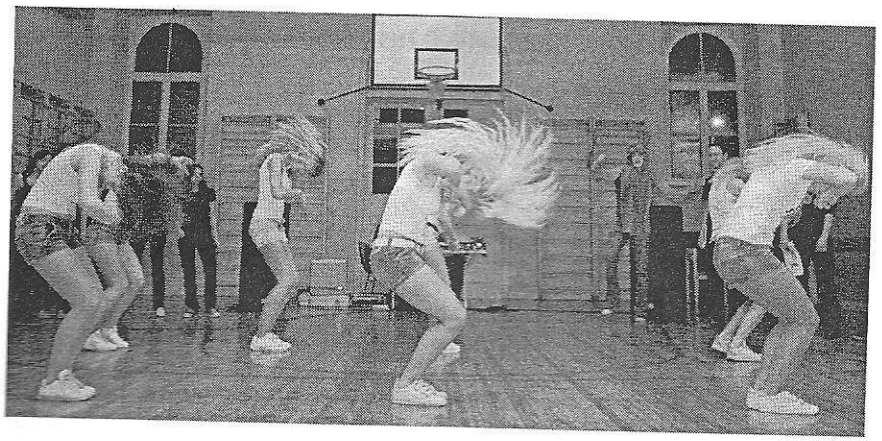

Centušies bija visi, bet žūrija katrā klašu grupā izvirzīja trīs godalgoto vietu ieguvējus – 7.-9. klašu grupā 1. vietu ieguva 9.a klases komanda, 2. vietu – 7.c klases puiši, bet 3.vietā ierindojās 9.d klases pārstāvji. 10.- 12. klašu grupā 1. vietu ieguva 11.f klases komanda ar nosaukumu „International", 2. vietā ierindojās 10.f klases komanda „Little bunny rabbit", kura tikai par 1 punktu apsteidza 3. vietas ieguvējus – 10.d klases pārstāvjus. Īpašu skatītāju atzinību izpelnījās 12.sb klases priekšnesums, kurā piedalījās ne tikai skolēni, bet arī viņu audzinātāja M. Balode.

Tradicionāli tika piešķirti tituli „Ms. Aerobika" un „Mr. Aerobika". Šoreiz par labākajiem atzina Edgaru Meilandu (10.d) un Māru Puisīti (10.a).

Liels paldies visiem pasākuma dalībniekiem, tiesnešiem un, protams, arī skatītājiem. Pateicamies skolotājai M. Vītolai par atbalstu konkursa rīkošanā.

Jūs visi bijāt lieliski! Uz tikšanos nākamgad! RGĢ

Ho, Ho, Ho! Ha, Ha, Ha!

Kira Goļenko 11.sb

AGRĀ IEPIRKŠANĀS.

Tuvojās Ziemassvētki un visapkārt, pat Tiesu zālē, valdīja svētku noskaņa.
„Tātad, sakiet kādā pārkāpumā tiekat sodīts?" jautā tiesnesis.
„Es ļoti agri iegādājos dāvanas Ziemassvētkiem un tiku pieķerts," atbild apsūdzētais.
„Neredzu tajā nekādu pārkāpumu. Ko īsti jūs domājat ar „ļoti agri"?"
„Jūsu Augstība," saka apsūdzētais, „tas notika pirms veikals bija atvērts."

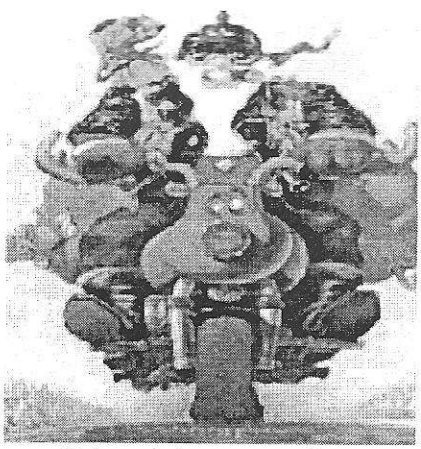

Salavecis brauc uz pilsētu

5 NODERĪGAS FRĀZES, KO TEIKT PAR DĀVANU, KURU LABĀK NEBŪTU SAŅĒMIS.

1. Mmm! Dāvana!
2. Tā, tā, tā...
3. Kas par brīnumu, bet es baidos par greizsirdību, ko tas izraisīs.
4. Oo, nevajadzēja!
5. Tiešām, es neesmu to pelnījis.

LAIKA PAZĪME.

Mazā meitenīte apsēžas Salavecim klēpī, un Salavecis viņai jautā :" Ko tu šogad vēlētos saņemt Ziemassvētkos?"
Meitenīte izpleš acis, kādu brīdi klusē un tad šokēta jautā: "Kā, vai tad tu nesaņēmi manu e-pastu?!"

3 DZĪVES STADIJAS.

1. Tu tici, ka Salavecis eksistē.
2. Tu vairs netici, ka Salavecis eksistē.
3. Tu pats esi Salavecis.

5 PAZĪMES, KA ESI PĀRĀK LABI NOSVINĒJIS SVĒTKUS.

1. Tu visiem paziņo, ka tev jādodas mājup, bet ballīte notiek tavā mājā.
2. Tu turies pie grīdas, lai beigtu slīdēt.
3. Tu dzirdi pīli pēkšķam, un izrādās, ka tas esi tu pats.
4. Tu stāsti savu labāko joku augam.
5. Tu sāc skūpstīt portretus uz sienām.

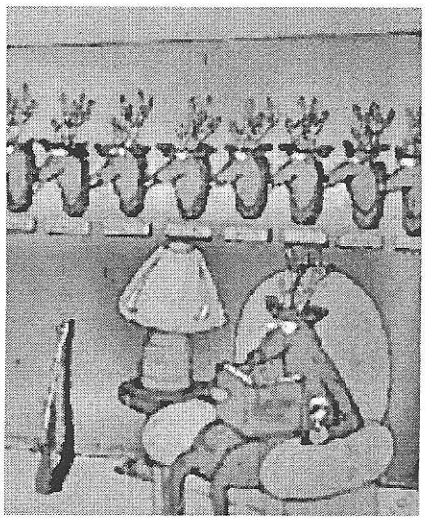

Pārējie brieži smējās par Rūdolfa sarkano degunu.

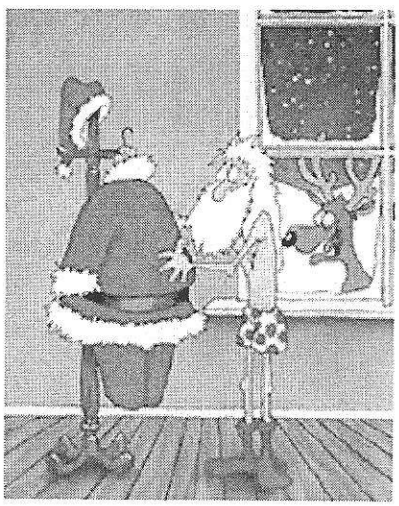

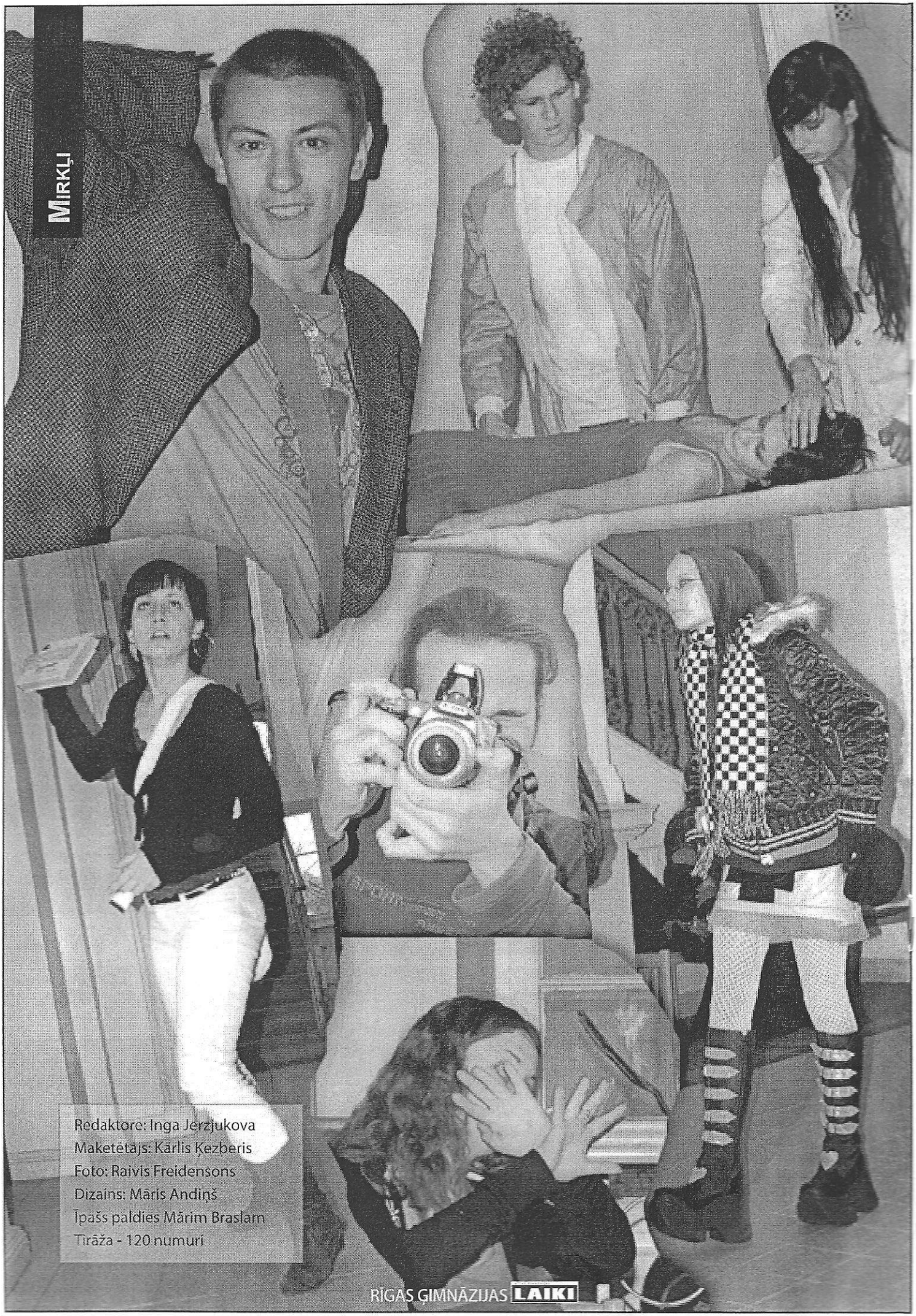

Redaktore: Inga Jerzjukova
Maketētājs: Kārlis Ķezbers
Foto: Raivis Freidensons
Dizains: Māris Andiņš
Īpašs paldies Mārim Braslam
Tirāža - 120 numuri